

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๘๕๑๓

ที่ กษ ๐๙๐๒/ ว ๔๑๔

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้รับการคัดเลือก

เรียน ลนท./ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ. ๑ - ๘/กตท./สนท./กพร./กปร./สน.ผชช./กวม. และกกย.

สวพ.๒ ส่งคำขอเข้ารับการคัดเลือกเพื่อขอประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นของ นางสาวอรณิชา สุวรรณโหม ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตล.๑๕๙๗) กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศวพ.สุโขทัย สวพ.๒ ขอเข้ารับการคัดเลือกเพื่อประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่และส่วนราชการเดิม

ขอประกาศรายชื่อผู้เข้ารับการคัดเลือก ชื่อผลงาน พร้อมเค้าโครงเรื่อง และสัดส่วนของผลงาน โดยสามารถดูบทคัดย่อและสัดส่วนของผลงานได้จาก Website ของ กกจ. และหากประสงค์จะทักท้วง โปรดแจ้งที่ กกจ. ภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นายปรัชญา วงษา)

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

บทคัดย่อผลงาน/เรื่องย่อ

ลำดับที่ 1

เรื่อง การศึกษาระบบการปลูกพืชแบบผสมผสานในพื้นที่เขตชลประทานจังหวัดสุโขทัย

ทะเบียนวิจัยเลขที่ 03-03-54-02-02-01-02-54

ระยะเวลาผลงาน 1 ตุลาคม 2554 - 30 กันยายน 2558

ผู้ดำเนินงานและสัดส่วนความรับผิดชอบ

1. ชื่อ นางสาวอรณิชา สุวรรณโณ ตำแหน่ง/สังกัด นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มวิจัยและพัฒนา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก
รับผิดชอบในฐานะ หัวหน้าการทดลอง (80%)
2. ชื่อ นางอารีรัตน์ พระเพชร ตำแหน่ง/สังกัด ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร
เพชรบูรณ์
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก
รับผิดชอบในฐานะ ผู้ร่วมการทดลอง (10%)
3. ชื่อ นายสุรศักดิ์ วัฒนพันธุ์สอน ตำแหน่ง/สังกัด นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มวิจัยและพัฒนา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก
รับผิดชอบในฐานะ ผู้ร่วมการทดลอง (5%)
4. ชื่อ นายชัยณรงค์ จันทร์แสนตอ ตำแหน่ง/สังกัด ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร
ที่สูงเชียงราย
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรที่สูงเชียงราย จังหวัดเชียงราย
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่
รับผิดชอบในฐานะ ผู้ร่วมการทดลอง (5%)

บทคัดย่อ/เรื่องย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการปลูกพืชแบบผสมผสานที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
เพิ่มการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกรในเขตชลประทานจังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วยรูปแบบระบบการ
ปลูกพืชแบบผสมผสานจำนวน 9 ระบบ ที่มีไม้ผลชนิดต่าง ๆ เป็นพืชหลัก ดังนี้ 1) มะนาวพันธุ์ตาฮิติ 2)
ส้มโอพันธุ์ขาวน้ำผึ้ง 3) มะปราง (มะยงชิด) 4) ขนุนทวายปีเดียว 5) ละมุด 6) มะม่วงเขียวเสวย 7) มะม่วง

โชคอนันต์ 8) มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง และ 9) ชมพูทับทิมจันทร์ ระหว่างต้นพืชหลักแซมด้วยพืชรองที่เป็นไม้ผลอายุสั้น ได้แก่ มะละกอ เพกา กล้วยหอมทอง ระหว่างแถวพืชหลักปลูกพืชผักต่าง ๆ ดำเนินการในรูปแบบแปลงต้นแบบขนาดพื้นที่เก็บเกี่ยว 11 x 42 เมตร รวมร่องน้ำ จำนวน 9 แปลง ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย ตั้งแต่ปี 2554 - 2558 พบว่า ในพื้นที่ 1 ไร่ ระบบการปลูกพืชแบบผสมผสานที่มีไม้ผลเป็นพืชหลักของจังหวัดสุโขทัย ปี 2554 ให้ผลตอบแทนทั้งระบบอยู่ระหว่าง 34,016-47,231 บาทต่อไร่ ค่า BCR 0.78-1.11 ปี 2555 ให้ผลตอบแทนทั้งระบบอยู่ระหว่าง 26,812-46,165 บาทต่อไร่ ค่า BCR 2.21-2.65 ปี 2556 ให้ผลตอบแทนทั้งระบบอยู่ระหว่าง 7,397-19,882 บาทต่อไร่ ค่า BCR 1.46-2.12 ปี 2557 ให้ผลตอบแทนทั้งระบบอยู่ระหว่าง 3,232 -27,401 บาทต่อไร่ ค่า BCR 1.32-3.77 ปี 2558 ให้ผลตอบแทนอยู่ระหว่าง 4,679-43,732 บาทต่อไร่ ค่า BCR 1.55-4.91 ผลตอบแทนทั้งระบบรวมทั้ง 5 ปี อยู่ระหว่าง 52,333-126,601 บาทต่อไร่ ระบบที่ให้ผลตอบแทนทั้งระบบสูงสุดคือชมพูทับทิมจันทร์+พืชรอง (มะละกอ-เพกา) + ตะไคร้และพืชผักต่างๆ เกษตรกรที่มีความพึงพอใจระบบการปลูกชมพู+เพกา มากที่สุด พืชในระบบต่างๆ ที่เกษตรกรมีความพึงพอใจมาก ได้แก่ พืชหลักมี 2 ชนิด คือ มะนาว และมะม่วงโชคอนันต์ พืชรองและพืชแซม คือ กล้วยหอมทอง และตะไคร้ การปลูกพืชแบบผสมผสานที่มีไม้ผลเป็นพืชหลักแซมด้วยไม้ผลที่ให้ผลผลิตเร็ว และปลูกพืชผักอายุสั้นต่างๆ เป็นพืชแซม ช่วยให้เกษตรกรสามารถคืนทุนและมีกำไรภายในระยะเวลา 1-2 ปี รายได้ส่วนใหญ่ได้มาจากผลผลิตของพืชรองและพืชแซม ที่มีการเพิ่มการใช้ประโยชน์ในพื้นที่มากขึ้นช่วยให้ระบบได้ผลตอบแทนสูงขึ้นเช่นการขยายกิ่งพันธุ์ การตัดสืงใจเลือกชนิดพืชและกิจกรรมเสริมรายได้ต่างๆ เกษตรกรควรศึกษาความต้องการของตลาดก่อนดำเนินการ

บทคัดย่อผลงาน/เรื่องย่อ

ลำดับที่ 2

เรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการป้องกันกำจัดด้วงเต่ากินใบกล้วยทำลายใบตองกล้วยตานี
ทะเบียนวิจัยเลขที่ 02-04-59-02-01-00-01-59

ระยะเวลาของผลงาน 1 ตุลาคม 2558 - 30 กันยายน 2560

ผู้ดำเนินงานและสัดส่วนความรับผิดชอบ

1. ชื่อ นางสาวอรณิชา สุวรรณโณ ตำแหน่ง/สังกัด นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มวิจัยและพัฒนา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก
รับผิดชอบในฐานะ หัวหน้าการทดลอง (80%)
2. ชื่อ นางบุษบง มนัสมั่นคง ตำแหน่ง/สังกัด นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มบริหารศัตรูพืช
สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรุงเทพมหานคร
รับผิดชอบในฐานะ ผู้ร่วมการทดลอง (5%)
3. ชื่อ นางอารีรัตน์ พระเพชร ตำแหน่ง/สังกัด ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร
เพชรบูรณ์
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก
รับผิดชอบในฐานะ ผู้ร่วมการทดลอง (5%)
4. ชื่อ นายสุรศักดิ์ วัฒนพันธุ์สอน ตำแหน่ง/สังกัด นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มวิจัยและพัฒนา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก
รับผิดชอบในฐานะ ผู้ร่วมการทดลอง (5%)
5. ชื่อ นายชัยณรงค์ จันทร์แสนต่อ ตำแหน่ง/สังกัด ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร
ที่สูงเชียงราย
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรที่สูงเชียงราย จังหวัดเชียงราย
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ (5%)

บทคัดย่อ/เรื่องย่อ

การศึกษาประสิทธิภาพการป้องกันกำจัดด้วงเต่ากินใบกล้วยทำลายใบตองกล้วยตานีมีวัตถุประสงค์เพื่อลดการสูญเสียผลผลิตใบตอง ดำเนินการระหว่างปี 2559-2560 ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย โดยศึกษาประสิทธิภาพของสารป้องกันกำจัดด้วงเต่ากินใบกล้วย (*Nodostoma viridipennis* Motsch) ในห้องปฏิบัติการ วางแผนการทดลองแบบ RCB มี 4 ซ้ำ จำนวน 8 กรรมวิธี ได้แก่ สารสกัดสะเดา 50 100 150 และ 200 ppm ฟันไ้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย อัตรา 30 ล้านตัวต่อน้ำ 20 ลิตร สารคาร์บาริล 85% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พิโพรนิล 5% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และน้ำเปล่า พบว่า ฟันไ้เดือนฝอย 30 ล้านตัวต่อน้ำ 20 ลิตร ทำให้ด้วงเต่ากินใบกล้วยตาย 100 เปอร์เซ็นต์ ภายใน 3 วัน เช่นเดียวกับการใช้สาร คาร์บาริล และพิโพรนิล ส่วนสารสกัดสะเดาระดับต่างๆ ให้ผลไม่แตกต่างกันโดยทำให้ด้วงเต่ากินใบกล้วยตาย 69.7 -74.7 เปอร์เซ็นต์ ภายใน 7 วัน จากนั้นดำเนินการศึกษาประสิทธิภาพการป้องกันกำจัดด้วงเต่ากินใบกล้วยทำลายใบตองกล้วยตานีในสภาพแปลงที่อำเภอศรีสัชชนาลัย และอำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย วางแผนการทดลองแบบ RCB มี 4 ซ้ำ จำนวน 5 กรรมวิธี ฟันสารสกัดสะเดา ความเข้มข้น 50 ppm. ฟันไ้เดือนฝอย 2 อัตรา ได้แก่ 30 และ 60 ล้านตัวต่อน้ำ 20 ลิตร สารพิโพรนิล 5% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และพ่นน้ำเปล่า พบว่า ที่อำเภอศรีสัชชนาลัย ฟันไ้เดือนฝอย 30 และ 60 ล้านตัวต่อน้ำ 20 ลิตร พบรอยทำลายบนใบตองกล้วยตานีน้อยที่สุด ซึ่งใกล้เคียงกับการพ่นด้วยสารพิโพรนิล และน้อยกว่าการพ่นด้วยสารสกัดสะเดา 311 และ 322 รอย คิดเป็น 46 และ 47 เปอร์เซ็นต์ และน้อยกว่าการพ่นด้วยน้ำเปล่า 227 และ 238 รอย คิดเป็น 38 และ 40 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ขณะที่อำเภอสวรรคโลก การพ่นฟันไ้เดือนฝอย อัตรา 60 ล้านตัวต่อน้ำ 20 ลิตร ทำให้พบรอยทำลายน้อยที่สุด 6 รอย ฟันไ้เดือนฝอยทั้ง 2 ระดับมีต้นทุนค่าสาร 320 และ 640 บาทต่อไร่ต่อครั้ง ตามลำดับ ถ้าเกษตรกรผลิตใช้เองจะทำให้ต้นทุนลดลงเหลือ 80 และ 160 บาทต่อไร่ต่อครั้ง ซึ่งต่ำกว่าการใช้สารพิโพรนิลและสารสกัดสะเดา

บทคัดย่อผลงาน/เรื่องย่อ

ลำดับที่ 3

เรื่อง การทดสอบเทคโนโลยีการกำจัดด่างเต่ากินใบกล้วยที่เหมาะสมในการผลิตใบตองกล้วยตานี
ทะเบียนวิจัยเลขที่ 02-04-59-02-01-00-03-61

ระยะเวลาของผลงาน 1 ตุลาคม 2560 - 30 กันยายน 2562

ผู้ดำเนินงานและสัดส่วนความรับผิดชอบ

1. ชื่อ นางสาวอรณิชา สุวรรณโณ ตำแหน่ง/สังกัด นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มวิจัยและพัฒนา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก
รับผิดชอบในฐานะ หัวหน้าการทดลอง (80%)
2. ชื่อ นางบุษบง มั่นมั่นคง ตำแหน่ง/สังกัด นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มบริหารศัตรูพืช
สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรุงเทพมหานคร
รับผิดชอบในฐานะ ผู้ร่วมการทดลอง (5%)
3. ชื่อ นางอารีรัตน์ พระเพชร ตำแหน่ง/สังกัด ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร
เพชรบูรณ์
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก
รับผิดชอบในฐานะ ผู้ร่วมการทดลอง (5%)
4. ชื่อ นายสุรศักดิ์ วัฒนพันธุ์สอน ตำแหน่ง/สังกัด นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มวิจัยและพัฒนา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก
รับผิดชอบในฐานะ ผู้ร่วมการทดลอง (5%)
5. ชื่อ นายเสกสรร วรรณกรี ตำแหน่ง/สังกัด ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร
สุโขทัย
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก (5%)

บทคัดย่อ/เรื่องย่อ

การทดสอบเทคโนโลยีการกำจัดด้วงเต่ากินใบกล้วยที่เหมาะสมในการผลิตใบตองกล้วยตานี ดำเนินการระหว่างปี 2561-2562 ที่อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย เพื่อทดสอบวิธีการที่เหมาะสมในการควบคุมด้วงเต่ากินใบกล้วย (*Nodostoma viridipennis* Motsch) โดยศึกษาวิธีการพ่นไส้เดือนฝอยกำจัดด้วงเต่ากินใบกล้วยทำลายใบตองกล้วยตานีที่เหมาะสม วางแผนการทดลองแบบ RCB มี 4 ซ้ำ จำนวน 4 กรรมวิธี ได้แก่ การพ่นไส้เดือนฝอยอัตรา 60 ล้านตัวต่อน้ำ 20 ลิตร 1) พ่นที่ใบ 2) พ่นลงดิน 3) พ่นที่ใบ+ลงดิน 4) ไม่พ่นสาร ทุกกรรมวิธีให้ผลไม่แตกต่างกัน จากนั้น เลือกวิธีที่มีต้นทุนค่าแรงงานต่ำ ได้แก่ วิธีการพ่นที่ใบ และการพ่นลงดิน มาทดสอบโดยเปรียบเทียบกับวิธีของเกษตรกรที่ไม่มีการพ่นสาร การทดสอบเทคโนโลยีการกำจัดด้วงเต่ากินใบกล้วยทำลายใบตองกล้วยตานีที่พ่นไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ด้วยวิธีพ่นที่ใบ เปรียบเทียบกับไม่พ่นสาร ที่แปลงเกษตรกรจำนวน 9 ราย หลังการพ่นครบ 3 ครั้ง ที่ 7 และ 14 วัน การพ่นที่ใบให้ผลไม่แตกต่างกันกับไม่พ่น ค่าเฉลี่ยของจำนวนผลต่อใบจากการพ่นที่ใบคือ 314 และ 235 ผลต่อใบ และวิธีไม่พ่นคือ 43 และ 44 ผลต่อใบ ตามลำดับ ผลผลิตดีของการพ่นที่ใบคือ 4 และ 6 เปอร์เซ็นต์ และวิธีไม่พ่น 3 และ 5 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ แล้วทดสอบเทคโนโลยีการกำจัดด้วงเต่ากินใบกล้วยทำลายใบตองกล้วยตานีโดยไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยโดยการพ่นลงดิน เปรียบเทียบกับการไม่พ่น ที่แปลงเกษตรกรจำนวน 9 ราย พบว่า หลังการพ่นครบ 3 ครั้ง ที่ 7 และ 14 วัน ค่าเฉลี่ยของจำนวนผลต่อใบของการพ่นลงดิน เป็น 314 และ 302 ผลต่อใบ และการไม่พ่นคือ 44 และ 54 ผลต่อใบ ตามลำดับ ผลผลิตดีของการพ่นลงดิน เป็น 9.2 และ 7.6 เปอร์เซ็นต์ และการไม่พ่นคือ 13.1 และ 12.9 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ผลผลิตที่ดีจากแปลงเกษตรกรจำนวน 3 แปลง ของวิธีพ่นลงดิน มากกว่าวิธีไม่พ่น 2- 13 เปอร์เซ็นต์ การพ่นไส้เดือนฝอยที่ใบ และการพ่นลงดิน มีต้นทุนค่าสาร 640 บาทต่อไร่ต่อครั้ง เท่าๆ กัน ถ้าเกษตรกรผลิตใช้เองจะทำให้ต้นทุนลดลงเหลือ 160 บาท ต่อไร่ต่อครั้ง การพ่นไส้เดือนฝอยกำจัดด้วงเต่ากินใบกล้วยมีความปลอดภัยต่อเกษตรกร แต่ควรพ่นไส้เดือนฝอยอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในฤดูฝน ซึ่งดินมีความชื้นเหมาะแก่การอาศัยของไส้เดือนฝอยและเพิ่มโอกาสในการกำจัดด้วงเต่ากินใบกล้วย

แบบสรุป

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เรื่อง การวิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยตานีจังหวัดสุโขทัย

หลักการและเหตุผล

กล้วยตานี ชื่อวิทยาศาสตร์ *Musa balbisiana* Colla. ชื่อวงศ์ Musaceae. ผลมีเมล็ดมาก ส่วนที่ถูกใช้ประโยชน์ทางการค้ามากคือส่วนใบ จังหวัดสุโขทัยมีพื้นที่ปลูกกล้วยตานีแหล่งใหญ่ที่สุด ปี 2562 คิดเป็น 80 เปอร์เซ็นต์ของประเทศ โดยมีพื้นที่ปลูก 17,576 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 1,047 กิโลกรัมต่อไร่ แหล่งปลูกสำคัญอยู่ที่ ตำบลคลองกระจง อำเภอสวรรคโลก และมีชื่อพื้นถิ่นเรียกว่าตานีหม้อ ใบตองกล้วยตานีเป็นใบตองที่มีคุณภาพดี เป็นที่นิยมสำหรับห่ออาหาร ใช้ตกแต่งภาชนะใส่อาหาร ทำกระทง บายสี ในงานมงคลหรือบุญประเพณีต่างๆ เนื่องจากใบตองกล้วยตานีมีลักษณะใบที่กว้าง เหนียว ทนทาน สีเขียวสดน่าใช้ ไม่เหี่ยวหรือแตกง่าย สามารถเก็บไว้ได้นาน เป็นวัสดุที่ย่อยสลายง่ายไม่ทำลายสภาพแวดล้อม จึงเป็นที่นิยมใช้ทั้งในประเทศ และส่งออกไปยังต่างประเทศ ซึ่งมีการใช้ประโยชน์มากในธุรกิจอาหาร

ปัญหาสภาพแวดล้อมแปรปรวน และเป็นปัญหาซ้ำซาก คือปัญหาภัยแล้ง ลมพายุฤดูร้อนระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - เมษายน ทำให้กล้วยยืนต้นตาย เกษตรกรต้องฟื้นฟูต้นเดิม หรือปลูกใหม่ในฤดูถัดไป ซึ่งทำให้เกษตรกรขาดรายได้เนื่องจากต้องรอเวลาอีกนานถึง 8 เดือนจึงจะเริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ใหม่ รวมทั้งลมประจำฤดูในช่วงมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคมทำให้ใบตองแตกเสียหายโดยเฉพาะแปลงกล้วยที่ปลูกเป็นพืชเดี่ยวไม่มีไม้บังลม นอกจากนี้ปัญหาจากกลไกของตลาดก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ราคาผลผลิตตกต่ำ เกษตรกรต้องมองหารายได้เสริมจากการผลิตพืชชนิดอื่นเพื่อเสริมรายได้ และปัญหาการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชที่เพิ่มขึ้น พบอาการของโรคพืชที่ต้องการการวินิจฉัยอย่างละเอียดเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาวิธีป้องกันกำจัดอย่างเหมาะสม ทันกับสถานการณ์การระบาด ถึงแม้กล้วยตานีเป็นพืชที่ต้านทานต่อโรคตายพราย แต่จากสภาพแวดล้อมที่อุณหภูมิสูงขึ้น อาจจะทำให้เกิดการระบาดของโรคที่ไม่เคยเกิดขึ้นได้ ขณะที่ปัญหาจากการทำลายของแมลงนั้นเกิดขึ้นทุกปี ในแต่ละปี พื้นที่อำเภอสวรรคโลก และศรีสำโรง จะพบการทำลายของหนอนม้วนใบกล้วยโดยไม่พบการระบาดที่รุนแรง แต่ในปี 2560/2561 พบการระบาดหนักกว่าทุกปี โดยระบาดมากในเดือน ตุลาคม ถึง มกราคม ซึ่งเป็นช่วงที่เกษตรกรจะสามารถขายผลผลิตได้มาก และราคาดี ช่วงระบาดหนักทำให้ผลผลิตใบตองเสียหายมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ การระบาดลดลงในเดือนกุมภาพันธ์ โดยพบว่าหนอนม้วนใบกล้วยถูกทำลายโดยแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แตนเบียนหนอน และพร่องรอยของการทำลายของแตนเบียนไข่ ศัตรูธรรมชาติเหล่านี้มีอยู่ในประเทศไทย แต่ยังไม่มีการสำรวจและประเมินศักยภาพของศัตรูธรรมชาตินี้อย่างจริงจัง ในพื้นที่การผลิตกล้วยตานีของจังหวัดสุโขทัย นอกจากหนอนม้วนใบกล้วยแล้ว แล้วยังพบแมลงอื่นๆ ที่ทำลายใบตองกล้วยตานีได้ เช่น ตัวงเต่ากินใบกล้วย หนอนร่าน และหนอนผีเสื้อกลางคืนบางชนิด

ดังนั้นเพื่อรับมือกับปัญหาจากภัยธรรมชาติที่ยากต่อการควบคุม ทำให้เกษตรกรขาดเสถียรภาพ

แบบสรุป

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของรายได้ต่อพื้นที่ การระบาดของโรคและแมลงทำลายผลผลิตใบตองกล้วยตานี ที่ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตใบตองกล้วยตานีที่มีคุณภาพดีนั้นลดลง จึงควรมีการจัดระบบการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่ และประเมินการระบาดของโรคและแมลงศัตรูกล้วยตานีเพื่อใช้เป็นคำแนะนำในการควบคุมการระบาด รวมทั้งการประเมินศักยภาพแมลงศัตรูธรรมชาติ แล้วหาวิธีการเพิ่มปริมาณของศัตรูธรรมชาติเพื่อควบคุมหนอนม้วนใบกล้วยโดยชีววิธี

บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

การผลิตกล้วยตานีเพื่อการค้าในปัจจุบันเกษตรกรต้องประสบปัญหาสภาพเศรษฐกิจที่ผันผวน ราคาผลผลิตไม่แน่นอน นอกจากนั้นการผลิตในสภาพแวดล้อมที่แปรปรวน เกิดภัยแล้ง พายุฤดูร้อน ลูกเห็บ อีกทั้งการระบาดของศัตรูพืช ที่ทำให้มีปริมาณและคุณภาพผลผลิตลดลง จึงต้องปรับปรุงการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยให้เกษตรกรสามารถผลิตใบตองกล้วยตานีที่มีปริมาณมาก คุณภาพดี และปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความสามารถให้กับเกษตรกร และชุมชน โดยยึดเป้าหมายเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อเพิ่มเสถียรภาพของรายได้ต่อพื้นที่ และความปลอดภัยของทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

แนวทางการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยตานีในจังหวัดสุโขทัย โดยการวิจัยและพัฒนาาระบบการปลูกพืช การประเมินการระบาดของโรค แมลง และศัตรูธรรมชาติ เพื่อวางแผนการควบคุมการระบาดได้ทันเหตุการณ์ รวมทั้งเผยแพร่เทคโนโลยีให้เกษตรกรเข้าถึงได้ง่ายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง ช่วยแก้ปัญหาให้กับชุมชน สร้างความยั่งยืนในอาชีพและความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เป็นการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจในสังคมท้องถิ่นด้วยความรู้และนวัตกรรม โดยใช้กระบวนการที่เกษตรกรมีส่วนร่วม นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและช่วยยกระดับรายได้ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่อย่างยั่งยืน อีกทั้ง ช่วยยกระดับคุณภาพของผลผลิตให้ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ทั้งในและต่างประเทศ

การวิจัยพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยตานีจังหวัดสุโขทัย เป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและรับมือกับปัญหาในอนาคตซึ่งต้องดำเนินการร่วมกันระหว่างศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร และเกษตรกรผู้ผลิตใบตองกล้วยตานี และบูรณาการด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ร่วมกับ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบของการจัดการฝึกอบรม/สัมมนา รวมทั้งจัดแปลงสาธิตเทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสม สร้างเกษตรกรต้นแบบ และมีเอกสารทางวิชาการสำหรับเป็นคู่มือให้กับเกษตรกร และเกษตรกรรวมถึงผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายผ่านเว็บไซต์

แบบสรุป

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ระบบการปลูกกล้วยตานีที่ช่วยสร้างเสถียรภาพด้าน ผลผลิต และรายได้ และเกษตรกรสามารถนำระบบการปลูกพืชที่เหมาะสมไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง ได้คำแนะนำการควบคุมโรค และแมลงศัตรูพืชที่เหมาะสม ปลอดภัย เกษตรกรนำคำแนะนำไปใช้ในการวางแผนการผลิต และได้เกษตรกรต้นแบบที่มีความรู้เพิ่มขึ้น และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ได้ระบบการปลูกกล้วยตานีที่ช่วยสร้างเสถียรภาพด้าน ผลผลิต และรายได้ ได้คำแนะนำการควบคุมโรค และแมลงศัตรูพืชที่เหมาะสม และได้เกษตรกรต้นแบบ แปลงต้นแบบ แปลงสาธิต สำหรับเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรเครือข่ายนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป